

סיבוכיות- תרגול 10

תזכורת: לכל פונקציה $s(n) \geq \log n$ ולכל $c \in \mathbb{N}$ מתקיים $DSPACE(s(n)^c) \subset DSPACE(s(n)^{c+1})$.

תרגיל: הוכיחו כי $P \neq DSPACE(n)$.

פתרון: נניח בשלילה כי $P = DSPACE(n)$ ונראה כי $DSPACE(n^2) \subseteq DSPACE(n)$ בסתירה למשפט היררכיית המקום. תהי $S \in DSPACE(n^2)$. לכן קיימת מ"ט M המכריעה את S תוך שימוש בכלכל היותר $O(n^2)$ מקום.

נגדיר שפה חדשה $S' = \{x10^{|x|^2} \mid x \in S\}$. נשים לב כי $S' \in DSPACE(n)$, כי בהנתן קלט y , ניתן לבדוק אם הוא מהצורה $y = x10^{|x|^2}$, ואם כן, לסמלץ את $M(x)$ ולהחזיר את תשובתה. המקום הנדרש סה"כ הוא $O(|x|^2) = O(|y|)$.

לפי ההנחה, מתקיים כי $S' \in P$. לכן קיימת מ"ט פולינומית M' המכריעה את S' . כעת, נראה כי $S \in P$. נבנה מ"ט M'' הפועלת באופן הבא: בהנתן קלט x , M'' יוצרת את המחרוזת $y = x10^{|x|^2}$ ומסמלצת את $M'(y)$. זמן הריצה של M'' פולינומי ב- $O(|x|^2)$ ולכן גם פולינומי ב- $|x|$. לכן $S \in P$.

לפי ההנחה נקבל כי $S \in DSPACE(n)$. כלומר, $DSPACE(n^2) \subseteq DSPACE(n)$ בסתירה.

אלגוריתמים רנדומיים

שתי הגדרות שקולות למ"ט הסתברותית:

- 1) מודל אונליין- מ"ט ל"ד, כך שבכל מעבר שאינו מוגדר באופן יחיד, המכונה מטילה מטבע ובהסתברות שווה בוחרת אחת מהאפשרויות.
- 2) מודל אופליין- מ"ט דטר' המקבלת קלט נוסף, שהוא סדרת הטלות מטבע אקראיות.

טעות חד-כיוונית

הגדרה: נאמר כי בעיית הכרעה S שייכת למחלקה RP אם קיימת מ"ט הסתברותית M הרצה בזמן פולינומי ומקיימת:

$$x \in S \Rightarrow \Pr[M(x) = 1] \geq 1/2$$

$$x \notin S \Rightarrow \Pr[M(x) = 0] = 1$$

הגדרה: נאמר כי בעיית הכרעה S שייכת למחלקה $coRP$ אם קיימת מ"ט הסתברותית M הרצה בזמן פולינומי ומקיימת:

$$x \in S \Rightarrow \Pr[M(x) = 1] = 1$$

$$x \notin S \Rightarrow \Pr[M(x) = 0] \geq 1/2$$

טעות דו-כיוונית

הגדרה: נאמר כי בעיית הכרעה S שייכת למחלקה BPP אם קיימת מ"ט הסתברותית M הרצה בזמן פולינומי ומקיימת:

$$\forall x, \Pr[M(x) = \chi_S(x)] \geq 2/3$$

הערות

- ניתן להקטין את ההסתברות לטעות (בכל המחלקות הנ"ל) ל- $\frac{1}{2^{p(|x|)}}$ עבור כל פולינום p .
- $RP \subseteq NP$
- $RP \subseteq BPP$
- היחס בין BPP ל- NP לא ידוע.
- $BPP \subseteq PSPACE$

דוגמה לאלגוריתם הסתברותי

נגדיר את השפה הבאה:

$$\text{MAT-VERIFY} = \{(A, B, C) \mid A \cdot B = C \text{ המקיימות } n \times n \text{ בגודל } A, B, C\}$$

ניתן להכריע את השפה באופן נאיבי בזמן $O(n^3)$. נראה אלגוריתם הסתברותי פשוט הרץ בזמן $O(n^2)$ ומראה כי $\text{MAT-VERIFY} \in coRP$. האלגוריתם יפעל באופן הבא:

בהנתן קלט (A, B, C) , נבחר באקראי וקטור $r \in \{0,1\}^n$, נחשב את $(A \cdot (Br))$ ואת Cr ונחזיר 1 אם הם שווים.

עבור קלטים בשפה מתקיים $A \cdot B = C$, ולכן $(A \cdot (Br))r = Cr$ והאלגוריתם תמיד יחזיר 1.

עבור קלטים שלא בשפה מתקיים $A \cdot B \neq C$. נחשב את ההסתברות לטעות. נסמן $D = A \cdot B - C$, ונשים לב כי האלגוריתם טועה אם $Dr = 0$ מתקיים. מכיוון ש- $AB \neq C$, אזי $D \neq 0$, ולכן קיים $d_{ij} \neq 0$. נניח בה"כ כי $d_{11} \neq 0$.

$$\Pr[Dr = 0 \mid D \neq 0] \leq \Pr[(Dr)_1 = 0 \mid d_{11} \neq 0] = \Pr[(d_{11}, \dots, d_{1n})(r_1, \dots, r_n) = 0 \mid d_{11} \neq 0] =$$

$$\Pr[d_{11}r_1 + \dots + d_{1n}r_n = 0 \mid d_{11} \neq 0] = \Pr[d_{11}r_1 = -(d_{12}r_2 + \dots + d_{1n}r_n) \mid d_{11} \neq 0] =$$

$$\Pr\left[r_1 = -\frac{d_{12}r_2 + \dots + d_{1n}r_n}{d_{11}} \mid d_{11} \neq 0\right] \leq \frac{1}{2}$$

אי-השוויון האחרון נכון כי אחרי שבחרנו את $r_2, \dots, r_n$, הערך בצד ימין נקבע והוא 0 או 1 או משהו אחר. אם הערך הנ"ל אינו 0 או 1, אז ההסתברות הנ"ל שווה 0, אחרת היא $\frac{1}{2}$.